

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ВИЩИЙ
ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ,
ІННОВАЦІЇ ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Чернівці 2019

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Сокольник С.В. (відповідальний секретар), Зорій Н.І., Ходоровський В.М., Москалюк В.Д., Глубоченко В.Г., Савка І.Г., Сорокман Т.В., Білоокий В.В., Паліброда Н.М., Пашковський В.М., Грачова Т.І., Петринич Г.Й., Ткач Є.П., Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Пашковський В.М., Хлуновська Л.Ю. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 17 квітня 2019 р.). – Чернівці, 2019. – 579 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично-орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол №8 від 28 березня 2019 року).

У свою чергу, фактори загального мікросередовища характеризують специфічні умови діяльності людини, особливості його соціальної орієнтації. Вони діють в межах обмеженої групи і здебільшого обумовлені факторами загального мікросередовища, оскільки є їх конкретним проявом. Роль кожного фактора у формуванні трудової мотивації залежить від значення при здійсненні процесу трудової діяльності соціальних груп, задоволення їхніх потреб, реалізації інтересів.

Мотивація – це комплекс причин, які спонукають працівників до цілеспрямованих дій і є рушійною силою людської діяльності і поведінки на основі глибокої особистої зацікавленості і залучення до її здійснення.

Проводячи аналіз медичних спеціальностей може виникнути помилкова думка стосовно вибору напрямку роботи в стоматологічній галузі. Адже студенти уже при вступі до вищого навчального закладу обирають для себе спеціалізацію, а саме стоматологію, на відміну від студентів, що навчаються на факультетах загального медичного профілю.

В процесі здобуття стоматологічної освіти перед студентами завжди відкриваються нові напрямки стоматологічної науки. На перших курсах навчання, ознайомлюючись з вузькими профілями стоматології, практично всі студенти при виборі майбутнього роду діяльності мотивовані можливостями високого заробітку, проте в процесі свого навчання та вдосконалення часто змінюють свою думку.

Завданням викладачів, окрім презентування теоретичного та практичного матеріалу, є мотивація студента до вибору спеціалізації для майбутньої практичної діяльності. Найбільш актуальним це питання постає на 5 курсі стоматологічного факультету, коли студенти володіють повним рівнем теоретичної підготовки. Важливим етапом мотиваційного впливу є роз'яснення студентам, що при виборі майбутнього практичного спрямування повинні враховуватися всі переваги та недоліки, проводитися чіткий аналіз обраної галузі. Також ніколи не можна забувати, що для того щоб отримати результат, необхідне постійне навчання, самовдосконалення та повна віддача справі, яку Ви для себе обрали, тільки в такому випадку обраний напрям діяльності буде приносити емоційне задоволення, що в свою чергу нівелює усі складнощі, що повсякденно виникають у роботі практикуючого лікаря-стоматолога.

ОРІЄНТОВАНІСТЬ НА ОБДАРОВАНОВОГО СТУДЕНТА: КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

М.В. Мандрик-Мельничук

Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

26-28 квітня 2012 р. у румунській столиці водночас відбулися міністерська конференція та Третій Болонський Форум із питань освітньої політики, де були чітко сформульовані і прийняті пріоритетні напрямки розвитку Європейського простору вищої освіти. У підписаному 47-ма

країнами Бухарестському комюніке «Використання нашого потенціалу з найбільшою користю: консолідація Європейського простору вищої освіти» окреслено ключові принципи вищої школи: студентоцентризм, особистісно-орієнтоване навчання, академічна мобільність, застосування новітніх інтерактивних методів, тощо. Для України це означає серйозний перегляд закостенілих методів і підходів радянської педагогіки. Йдеться, про врахування індивідуальних особливостей студента, його комунікативних здібностей, інтелектуального потенціалу, розвитку критичного мислення, ерудованості, специфіки протікання психічних процесів. Іншими словами, орієнтація на обдарованість, неординарність та креативність студента.

Поняття «обдарованості» вчені розглядають з позиції кількох наук – психології, соціології, педагогіки, антропології. Започаткувавши ще в другій половині XIX ст. дослідження людського розуму та вимірювання розумових здібностей, англійський антрополог, винахідник і психолог Френсіс Гальтон (Francis Galton, 1822-1911), у праці «Hereditary Genius: An Inquiry into Its Laws and Consequences» («Спадковий геній» (1869) уперше окреслив дефініцію «обдарованість». Вивчаючи родоводи видатних людей, Ф. Гальтон зробив висновок про обдарованість як наділеність представників окремого родоходу особливим хистом, інтелектуальними здібностями, якими вони відрізняються від решти пересічних людей. Таке розуміння обдарованості панувало аж до 1912 р., коли з'явилася праця німецького психолога Уільяма Льюїса Штерна, «Die psychologischen Methoden der Intelligenzprüfung» («Психологічні методи дослідження інтелекту»), який вивчав особистість та інтелект. У. Штерн – засновник диференціальної психології та психології особистості, розробник персоналістського напрямку – одним із перших почав досліджувати розвиток особистості дитини, тим самим спростував популярну на початку XX століття теорію про вивчення розвитку дитини виключно крізь призму її пізнавальних здібностей. Він враховував багато факторів, які впливають на розвиток особистості: зростання, диференціацію та трансформації психічних структур. Отже, обдарованість ототожнювалася з високим рівнем IQ, швидкістю протікання операцій мислення, іншими словами, ототожнювали дві дефініції «інтелект» та «обдарованість».

Якість роботи з обдарованими залежить від ефективності педагогічної взаємодії «викладач – студент» на партнерських, паритетних умовах. Проте досить часто між викладачем та студентом вибудовуються відносини, які виключають творчий процес, останній перетворюється у пасивного відтворювача інформації. Отже, ймовірною є втрата значного прошарку нестандартно мислячих студентів, як потенційних майбутніх винахідників, науковців, топ-менеджерів, адже навчання не є зорієнтованим на них.

Для роботи з обдарованими студентами викладач бути доброзичливим і чуйним, знати особливості психології, відчувати потреби й інтереси студентської молоді, мати високий рівень інтелектуального розвитку та широке коло інтересів та умінь, бути готовим до виконання обов'язків, пов'язаних з навчанням обдарованих студентів, мати живий і

активний характер, виявляти гнучкість, бути готовим до перегляду власних поглядів і постійного самовдосконалення, мати творчий, можливо, нетрадиційний світогляд, гарне здоров'я та життєстійкість, бути готовим до подальшого осягнення спеціальних знань. Важливу роль у науковій роботі з обдарованою студентською молоддю також відіграє система мотивації.

Необхідно враховувати низку аспектів: анкетування-тестування (тобто виявлення потенційних лідерів серед загальної маси), створення ситуацій, у яких необхідно прийняти самостійне рішення, координувати свою роботу з іншими, моніторинг, залучення до пошукової роботи та власне науково-дослідна робота. Обдарованість не можна встановлювати за одним конкретним критерієм (наприклад, за інтелектуальним розвитком), адже вона виявляється у певному наборі взаємозалежних якостей. Отже, критерії для відбору обдарованих викладачів мають бути відповідними. У талановитих викладачів, які працюють з обдарованими студентами, виділяється прагнення до досягнення поставленої мети, емоційна стабільність, висока цілеспрямованість і наполегливість.

Важливо правильно організувати роботу викладача з обдарованими студентами, психологічно готуючи їх до наполегливої праці, самовиховання. Завдання такої програми полягає в тому, щоб: 1) виявити рівень розвитку обдарованого студента та його потенційні можливості; 2) допомогти молодій людині усвідомити себе; 3) створити умови для психологічної мобілізації студента. Для цього викладач застосовує такі форми роботи: 1) психологічне збагачення молодої людини: а) «горизонтально» – розширення об'єму знань про психологію людини; б) «вертикально» – поглиблене вивчення власної особистості; 2) евристичні технології: а) науково-пошукові роботи; б) доповіді; в) самопрезентації; г) наукові проекти з презентацією результатів; 3) розвиваючі програми, в тому числі міжнародні, які задовольняють інформаційні потреби сучасної людини, комунікативну адаптацію, розвиток самосвідомості; 4) тренінг творчих здібностей; 5) інтелектуальні ігри.

Таким чином, робота з обдарованою молоддю у вищій школі передбачає налагодження ефективної взаємодії між студентом і викладачем на засадах паритетності і партнерства. Такий рівень відносин дозволяє створити комфортні умови для інтелектуального та особистісного зростання студента, що складає основу західної університетської освіти.

РОЛЬ ОСКІ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ

І.М.Маринчина

кафедра акушерства, гінекології та перинатології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Метою медичної реформи є визнання пріоритетної цінності життя та здоров'я кожного громадянина. Цього неможливо досягти без змін у системі підготовки медичних фахівців. Саме тому реформа медичної освіти є

ПРО ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ СЬОГОДЕННЯ	
М.Д. Лютик, М.М. Сорохан.....	148
ЛІКАРСЬКЕ КРЕДО	
Р.П. Ляшук, І.В. Сходницький.....	149
ДИФЕРЕНЦІАЛЬНИЙ ДІАГНОЗ	
Р.П. Ляшук.....	150
ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	
Ю.Ю. Малик, Т.О. Семенюк, Н.П. Пентелейчук.....	152
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ	
Ю.Ю. Малик, Т.О. Семенюк, Н.П. Пентелейчук.....	153
РОЛЬ ПЕДАГОГА У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МОЛОДОГО МЕДИКА Н.М. Малкович.....	155
ПРИНЦИПИ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ВИПУСНИХ КУРСІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ДО ВИБОРУ ВУЗЬКОГО ПРОФІЛЮ В МАЙБУТНІЙ ЛІКАРСЬКІЙ ПРАКТИЦІ	
Т.Б. Мандзюк, В.А. Гончаренко.....	156
ОРІЄНТОВАНІСТЬ НА ОБДАРОВАНОВОГО СТУДЕНТА: КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	
М.В. Мандрик-Мельничук.....	157
РОЛЬ ОСКІ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ	
І.М.Маринчина.....	159
ПЕРЕХІД ВІД МЕДИЧНОЇ ТЕОРЕТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНОГО ЇЇ ВПРОВАДЖЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕДИЧНИХ АЛГОРИТМІВ У НАВЧАННІ В МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ Є.Г. Махрова.....	161
ЕКОЛОГІЯ, ЯК ВАЖЛИВИЙ КОМПОНЕНТ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ	
В.Ф. Мислицький, С.С. Ткачук, Ю.Г. Масікевич, І.П. Бурденюк.....	162
ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ	
М.П. Митченко.....	164
ДИСЦИПЛІНИ «МІКРОБІОЛОГІЯ, ВІРУСОЛОГІЯ ТА ІМУНОЛОГІЯ З МІКРОБІОЛОГІЧНОЮ ДІАГНОСТИКОЮ» ТА «КЛІНІЧНА МІКРОБІОЛОГІЯ» ЯК ВАЖЛИВІ СКЛАДОВІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА» І «ТЕХНОЛОГІЇ МЕДИЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ»	
А.О. Міхеєв, С.Є. Дейнека, Н.Д. Яковичук, Д.В. Ротар, В.В. Бендас.....	165
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ПАРАМЕТРІВ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ ПІДЛІТКІВ ТА СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ	
А.О. Міхеєв, Г.В. Міхеєва.....	167